

การออกใบสำคัญแพทย์ (Medical Certificate) ระบบ One Day Licensing

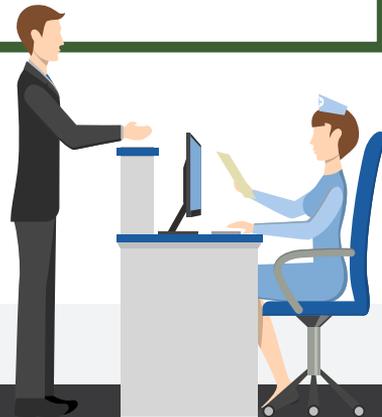
โดย สถาบันเวชศาสตร์การบิน
กองทัพอากาศ

“

จากสถิติจำนวนผู้โดยสารเดินทางด้วยเครื่องบินเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ จากเดิมเป็น 3 เท่า รวมทั้งมีจำนวนเที่ยวบินเพิ่มขึ้นอีก 2 เท่า เมื่อเปรียบเทียบกับปี 2552 ทำให้นักบินต้องทำการบินเพิ่มขึ้น ประกอบกับประเทศไทยได้รับใบแดงจาก ICAO ทำให้การจัดระบบ การดูแลเกี่ยวกับอากาศยานต้องเป็นไปอย่างเข้มงวด โดยเฉพาะนักบิน ต้องมีใบสำคัญทางการแพทย์ เพื่อรับรองว่ามีความพร้อม สามารถ ทำการบินได้อย่างปลอดภัย จึงจะสามารถทำการบินได้ การตรวจรับรอง ความแข็งแรงสมบูรณ์ของร่างกายตามมาตรฐานทางการแพทย์ เดิมต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินการ 7 วัน เนื่องจากยังไม่มีเครื่องมือ และระบบที่ทันสมัยในการดำเนินการ จึงเกิดผลกระทบกับนักบินและ ผู้โดยสารในระหว่างรอคอยใบสำคัญทางการแพทย์ดังกล่าว สถาบัน เวชศาสตร์การบิน กองทัพอากาศ จึงได้พัฒนาระบบ “One Day Licensing” ขึ้น ทำให้สามารถดำเนินการได้ภายใน 1 วัน ซึ่งถือว่าเป็นการยกระดับ ประสิทธิภาพการให้บริการ โดยการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อการรักษาพยาบาลมาใช้ดำเนินการ และที่สำคัญมีการประกัน คุณภาพงานในระบบมาตรฐาน ISO 9001 : 2015 ทำให้มั่นใจได้ว่า ทุกกระบวนการทำงานมีการควบคุมการปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐาน ตามขั้นตอน ด้วยความรวดเร็วและตรวจสอบได้

”

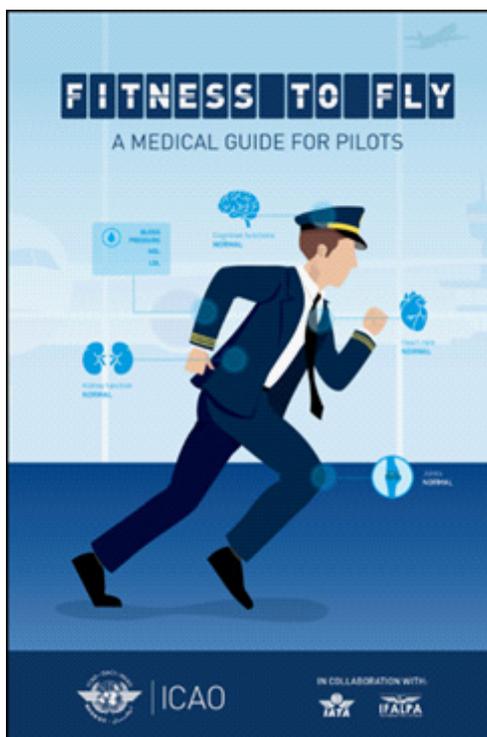

ความต้องการนักบินพาณิชย์ กับมาตรฐานความปลอดภัย

ประเทศไทยมีนักบินพาณิชย์ทั่วประเทศประมาณ 3,000 คน แต่ด้วยปริมาณสายการบินที่เพิ่มมากขึ้น เส้นทางการบินที่หลากหลาย ทำให้ “นักบินพาณิชย์” เป็นที่ต้องการมากขึ้นของตลาด ขณะที่การผลิตนักบินแต่ละคนนั้นต้องใช้เวลาในการเรียนรู้และฝึกฝนเป็นเวลานาน และเมื่อนักบินพร้อมทำการบิน จะต้องได้รับการประเมินด้านความพร้อมของสุขภาพ เพื่อความปลอดภัยของผู้โดยสาร ดังนั้น การกำกับดูแลด้านสุขภาพจึงเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่งมีข้อกำหนดของการบินว่านักบินที่จะทำการบินต้องมีใบอนุญาตพร้อมด้วยใบสำคัญแพทย์ทุกครั้งเมื่อทำการบิน ซึ่งกระบวนการออกใบสำคัญแพทย์ตามข้อกำหนดของมาตรฐานทางการแพทย์นั้นมีระยะเวลาในการดำเนินการที่แตกต่างกันของหน่วยงานที่ขึ้นทะเบียนรับรองได้ ทำให้นักบินต้องวางแผนล่วงหน้าเพื่อขอใบสำคัญแพทย์ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัยที่ถูกกำหนดโดยองค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (International Civil Aviation Organization, ICAO)

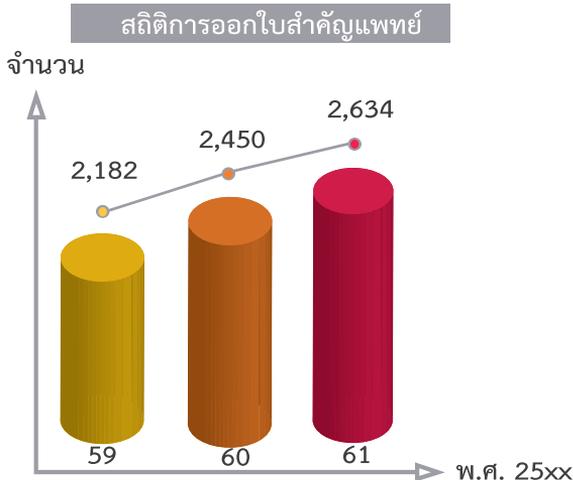
ขั้นตอนการทำให้ปลอดภัย

สถาบันเวชศาสตร์การบิน กองทัพอากาศ

สถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศ เป็นหน่วยงานด้านเวชศาสตร์การบินของรัฐแห่งเดียว ที่ได้รับการแต่งตั้งจากสถาบันการบินพลเรือน แห่งประเทศไทยให้เป็นศูนย์เวชศาสตร์การบิน พลเรือน สามารถทำการตรวจเพื่อออกหรือตรวจ เพื่อต่ออายุใบสำคัญแพทย์ทุกชั้นทั้งทางทหาร และพลเรือน เป็นการรับรองว่ามีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ตามมาตรฐานทางการแพทย์ โดยจะตรวจ ความสมบูรณ์ของร่างกายทั่วไป เอ็กซเรย์ปอด ตรวจเลือด ปัสสาวะ ตรวจหัวใจ การได้ยิน และอื่น ๆ ตามข้อกำหนดของมาตรฐานทางการแพทย์ เพื่อดู ความพร้อมด้านมนุษย์ปัจจัยของผู้ทำการในอากาศ ให้สามารถทำการบินได้อย่างปลอดภัย ซึ่งกระบวนการ ออกใบสำคัญแพทย์ตามข้อกำหนดของมาตรฐาน ทางการแพทย์โดยสถาบันเวชศาสตร์การบิน ให้บริการนักบินพาณิชย์ทั่วประเทศไทย จำนวน 2,182 คน ในปี พ.ศ. 2559 จำนวน 2,450 คน ในปี พ.ศ. 2560 และจำนวน 2,634 คน ในปี พ.ศ. 2561

การพัฒนาเพื่อก้าวไปสู่ยุคดิจิทัล

เดิมการตรวจเพื่อออกหรือเพื่อต่ออายุใบสำคัญแพทย์ เป็นการรับรองว่ามีร่างกายแข็งแรงสมบูรณ์ตามมาตรฐานทางการแพทย์ โดยจะตรวจความสมบูรณ์ของร่างกายทั่วไป เอ็กซเรย์ปอด ตรวจเลือด ปัสสาวะ ตรวจหัวใจ การได้ยินอื่น ๆ ตามข้อกำหนดของมาตรฐานทางการแพทย์ เพื่อดูความพร้อมของผู้ทำการในอากาศให้สามารถทำการบินได้อย่างปลอดภัย โดยมีกำหนดระยะเวลารับรอง แต่ยังคงขาดการมีเครือข่าย Computer ที่สมบูรณ์แบบ ทำให้การตรวจเอกซเรย์ปอดต้องรอรังสีแพทย์อ่านฟิล์มเอกซเรย์ หรือระบบการตรวจเลือดและปัสสาวะต้องใช้ระยะเวลาการรายงานผลนาน รวมทั้งไม่มีการกำหนดแพทย์ผู้ตรวจ Authorized Medical Examiner (AME) ประจำวัน ส่งผลให้กระบวนการออกใบสำคัญแพทย์ให้ได้ตามมาตรฐานทางการแพทย์ต้องใช้ระยะเวลาการดำเนินงาน 7 วัน

ในปีงบประมาณ 2559 สถาบันเวชศาสตร์การบินกองทัพอากาศได้พัฒนามาตรฐานงานเพื่อยกระดับการให้บริการ จึงได้จัดทำโครงการออกใบสำคัญแพทย์ระบบ one day licensing ขึ้น โดยการเชื่อมโยงระบบกับเครื่องตรวจต่าง ๆ อาทิ เครื่องตรวจตา และเครื่องตรวจทางชีวเคมี AU 680 ที่มีความสามารถในการตรวจผลได้อย่างรวดเร็วตลอดจนการกำหนดเวรแพทย์ AME ซึ่งทำให้ลดระยะเวลามาตรฐานการตรวจสุขภาพเพื่อต่อใบสำคัญแพทย์จาก 7 วัน เหลือเพียงครึ่งวันเท่านั้น สำหรับนักบินจะต้องมีอายุน้อยกว่า 60 ปีมีสุขภาพทั่วไปสมบูรณ์ดีไม่มีข้อจำกัดทางการแพทย์ และได้ลงทะเบียนตรวจสุขภาพก่อนเวลา 09.00 น. ในวันมาตรวจ โดยการดำเนินการดังกล่าวได้รับการประกันคุณภาพงานในระบบมาตรฐาน ISO 9001 : 2015 ทำให้มั่นใจได้ว่าทุกกระบวนการทำงานมีการควบคุมการปฏิบัติงานอย่างมีมาตรฐาน ตามขั้นตอนด้วยความรวดเร็วและตรวจสอบได้

